Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Lausunto hallituksen esityksestä laiksi työttömyysturvalain muuttamisesta (HE 121/2017)

Yritystoiminnan tulojen sovittelu ensimmäisen neljän kuukauden ajan

Yhteisjärjestö pitää esitettyä muutosta sinänsä kannatettavana.

Yhteisjärjestö kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että sovittelussa huomioon otettava yritystoiminnan tulo ei ole kovin selkeästi määriteltävissä. Yritystoiminnalle on tyypillistä, että tulot ja sen hankkimisesta aiheutuneet menot eivät kohtaa samalla sovittelujaksolla. Yleensä yritystoiminnan tulojen sovittelussa käytetään hyväksi verotuksessa vahvistettuja ansiotuloja, mutta näitä tietoja ei ole käytettävissä silloin, kun yritystoiminta aloitetaan. Myöskään kirjanpito- tai tilinpäätösaineistoa, joiden perusteella tulot voitaisiin arvioida pidemmältä ajalta, ei yritystoiminnan alkaessa ole käytettävissä.

Enintään kaksi viikkoa kestävän yritystoiminnan tulot ovat olleet soviteltavia jo jonkin aikaa. Tällaisia tapauksia on ollut erittäin vähän ja ne ovat olleet enimmäkseen laskutuspalveluyrityksen kautta tehtyjä lyhyitä toimeksiantoja. Kun sovittelun piiriä laajennetaan siten, että se koskee kaikkea alkavaa yritystoimintaa, tapauksia tulee enemmän ja sovittelun piiriin tulee eri yritystoiminnan muotoja nykyistä laveammin. Tämä aiheuttaa paineita toimeenpanolle ja sen yhtenäisyydelle.

Yritystoiminnan tulot sovitellaan uuden neljän kuukauden ajan sen jälkeen, kun työssäoloehto on täyttynyt uudelleen. Aina ei kuitenkaan ole selkeää, milloin kyseessä on uusi yritystoiminta eikä vanhan yritystoiminnan jatkaminen. Työtön voi tehdä esimerkiksi laskutuspalveluyrityksen kautta erilaisia töitä, jotka voidaan tulkita joko samaksi yritystoiminnaksi tai uudeksi toiminnaksi taikka kaupparekisteriin merkitty yritys voi muuttaa toimialaansa. Tulkinnanvaraiseksi jää, miten paljon toiminnan pitää muuttua, jotta kyseessä olisi uusi yritystoiminta.

Liikkuvuusavustusta koskevat muutokset

Yhteisjärjestö pitää liikkuvuusavustusta koskevia muutoksia lähtökohtaisesti kannatettavina.

Yhteisjärjestö kiinnittää huomiota siihen, että erilaisten lisien liittäminen etuuteen eri tilanteissa lisää kassojen työtä. Toimeenpanijoiden työtä lisää myös se, että liikkuvuusavustusta maksetaan osa-aikatyöhön vain todellisilta työpäiviltä. Tämän edellytyksen takia avustusta ei voi maksaa etukäteen, vaan se voidaan maksaa vasta, kun todelliset työpäivät ovat selvinneet.

Päätoimista opiskelua koskevat muutokset

Päätoimista opiskelua koskevat muutokset ovat omiaan selkeyttämään työttömyysturvajärjestelmää ja sen vuoksi kannatettavia.

Muilta osin Yhteisjärjestöllä ei ole esitykseen lausuttavaa.

Työttömyyskassojen Yhteisjärjestö ry

Niina Jussila
toiminnanjohtaja
050 911 8511
niina.jussila@tyj.fi